

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24
ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2018 ΜΕΧΡΙ 2023**

**Αίτηση για χορήγηση Άδειας Οικοδομής με αριθμό φακέλου Β16/2022 για
κατασκευή και λειτουργία Φωτοβολταϊκού Πάρκου δυναμικότητας 150KW, στην
κοινότητα Μέσα Χωριό της επαρχίας Πάφου**

1. Εισαγωγή

Ο Έπαρχος Πάφου απέστειλε στο Τμήμα Περιβάλλοντος επιστολή με αρ. φακέλου Β16/2022 και ημερομηνίας 27/01/22 για αίτηση για χορήγηση άδειας οικοδομής για κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκού πάρκου δυναμικότητας 150 kW εντός του τεμαχίου με αρ. 169, Φ/Σχ.45/53, στην κοινότητα Μέσα Χωριό, επαρχίας Πάφου.

Η εν λόγω αίτηση δεν συνοδευόταν από το έντυπο Έκθεσης Πληροφοριών όπως απαιτείται σύμφωνα με τους περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμους 2018 μέχρι 2023. Το έντυπο Έκθεσης Πληροφοριών ζητήθηκε από το Τμήμα Περιβάλλοντος με επιστολή στις 28/02/2022 και η Έκθεση παραλήφθηκε στις 24/03/2022. Η υποβληθείσα Έκθεση Πληροφοριών ήταν ελλιπής και ως εκ τούτου ζητήθηκε με επιστολή στις 6/05/2022 όπως υποβληθεί νέα πλήρως συμπληρωμένη, η οποία παραλήφθηκε στις 17/05/2022.

Το προτεινόμενο έργο απέχει 900 μέτρα, περίπου από τα όρια της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) «Κοιλιάδα Έζουσας» του Δικτύου Natura 2000. Σύμφωνα με τη χωροθετική πολιτική για τις Ανανεώσιμες Πηγες Ενέργειας, σε απόσταση από 500-1000 μέτρα διεξάγεται προέλεγχος (screening) για να διαπιστωθεί κατά πόσο το φωτοβολταϊκό πάρκο δύναται να επηρεάσει την ΖΕΠ.

Με βάση την επιτόπια επίσκεψη, τον προέλεγχο (screening) για να διαπιστωθεί κατά πόσο το φωτοβολταϊκό πάρκο δύναται να επηρεάσει την ΖΕΠ, και τις πληροφορίες με βάση το άρθρο 24, ετοιμάστηκε η Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου

2.1 Περιγραφή του έργου

Σκοπός της ανάπτυξης είναι η κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκού πάρκου δυναμικότητας 150kW για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από την ηλιακή και η διάθεση της στο δίκτυο της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ).

Το προτεινόμενο έργο χωροθετείται εντός των διοικητικών ορίων της κοινότητας Μέσα Χωριό περιοχή Κοκκινόκαμπος, Φύλλο/Σχέδιο 45/53, αρ. τεμ 169. Το προτεινόμενο τεμάχιο είναι συνολικής έκτασης 16.221 m². Το προτεινόμενο έργο θα καλύψει έκταση 1.047 m², περίπου, με 400 φωτοβολταϊκά πλαίσια. Τα φωτοβολταϊκά πλαίσια θα εγκατασταθούν στο έδαφος σε μεταλλικές βάσεις με την μέθοδο της πασσαλόμπτυξης. Επίσης στο προτεινόμενο τεμάχιο θα

κατασκευαστεί δωμάτιο μετρητών της ΑΗΚ όπου η ηλεκτρική ενέργεια θα διοχετεύεται στο δίκτυο της.

Οι εργασίες κατασκευής του φωτοβολταϊκού έργου αφορούν εργασίες διαμόρφωσης του χώρου, περιφράξης των ορίων του τεμαχίου, και αποψίλωσης της χλωρίδας, για την εξομάλυνση της κλίσης του εδάφους. Για τον καθαρισμό των φωτοβολταϊκών πλαισίων από την σκόνη υπολογίζεται ότι θα καταναλώνεται περίπου νερό 6 m³ ετησίως με τη χρήση βυτιοφόρου.

Τα στάδια εργασιών για την κατασκευή του φωτοβολταϊκού πάρκου θα είναι:

- Χωματοουργικά έργα διαμόρφωσης του χώρου,
- Τοποθέτηση βάσεων,
- Τοποθέτηση των φωτοβολταϊκών πλαισίων,
- Εγκατάσταση ηλεκτρικών εγκαταστάσεων,
- Τοποθέτηση προκατασκευασμένου δωματίου ΑΗΚ,
- Έλεγχος λειτουργίας και υποδοχής του έργου,
- Διασύνδεση με δίκτυο της ΑΗΚ,
- Καθαρισμός του τεμαχίου και, απομάκρυνση αποβλήτων σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση.

Χαρακτηριστικά της περιοχής του Δικτύου Natura 2000.

Η Ζώνη Ειδικής Προστασίας «Κοιλιάδα Έζουσας» αποτελεί παραποτάμιο οικοσύστημα. Η μεγαλύτερη έκταση της ΖΕΠ καλύπτεται από θαμνώδεις βιοτόπους, παραποτάμιες συστάδες με πλατάνια και σκλέδρα καθώς και παραδοσιακές καλλιέργειες. Κατά μήκος του ποταμού παρατηρείται υδρόφιλη παρόχθια βλάστηση. Σημαντική έκταση καλύπτεται επίσης από πευκοδάσος (*Pinus brutia*) και δρυς (*Quercus coccifera*), με τη συμμετοχή συστάδων τρεμιθιάς (*Pistacia terebinthus*), μοσφιλιών (*Crataegus azarolus*) και τερατζιών (*Styrax officinalis*). Επίσης, παρατηρούνται και εκτάσεις φρυγανικής βλάστησης σε συνδυασμό με *Sarcopoterium spinosum* και *Thymus capitatus*. Τέλος, αρκετά τμήματα της κοιλάδας καλύπτονται από ψευδοστέπα με αγρωστώδη και μονοετή φυτά (6220*). Οι εναλλαγές της βλάστησης σε συνδυασμό με την παρουσία του υδάτινου στοιχείου προσθέτουν ποικιλία στο τοπίο και τους οικοτόπους με αποτέλεσμα η περιοχή να φιλοξενεί σημαντικούς αριθμούς ειδών πτηνοπανίδας. Η περιοχή χαρακτηρίστηκε ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) για τα πουλιά σύμφωνα με τα είδη που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας για τα Πουλιά 2009/147/ΕΚ.

Συγκεκριμένα τα είδη καθορισμού της περιοχής ΖΕΠ είναι τα εξής:

- α) Σπιζαετός (*Aquila fasciata*)
- β) Διπλογέρακο (*Buteo rufinus*)
- γ) Ζάνος (*Falco peregrinus*)
- δ) Κράγκα (*Coracias garrulus*)
- ε) Τρυπομάζης (*Sylvia melanothorax*)
- στ) Σκαλιφούρτα (*Oenanthe cypriaca*)

Το αποδημητικό είδος χαρακτηρισμού είναι ο μελισσοφάγος (*Merops apiaster*), ενώ η ομάδα καθορισμού αποδημητικών αρπακτικών πτηνών αποτελείται κυρίως από εννιά είδη, τα οποία καθορίζονται στο σχετικό Διαχειριστικό Σχέδιο της περιοχής ΖΕΠ.

Η διατήρηση της ΖΕΠ σε ευνοϊκό καθεστώς διατήρησης, μέσω της κατάλληλης προστασίας και διαχείρισης των ενδιαιτημάτων των ειδών χαρακτηρισμού, η διατήρηση της ουσιαστικής παρουσίας των μεταναστευτικών αρπακτικών και άλλων φωλεάζοντων πουλιών καθώς και η

ενίσχυση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης του κοινού και ανάδειξη της περιοχής, αποτελούν στόχους διατήρησης της ΖΕΠ.

2.2 Χωροθέτηση του έργου

Το προτεινόμενο έργο χωροθετείται εντός των διοικητικών ορίων της κοινότητας Μέσα Χωριού περιοχή Κοκκινόκαμπος. Το τεμάχιο εμπίπτει σε Αγροτική ζώνη Γα4. Εντός του τεμαχίου ανάπτυξης υπάρχουν μικρές ελιές, οι οποίες δε θα επηρεαστούν και περίπου 35 αμυγδαλιές, από τις οποίες κάποιες θα αποκοπούν.

Στην ευρύτερη περιοχή μελέτης εντοπίζονται μεμονωμένες κατοικίες και γεωργικές καλλιέργειες καθώς και περιοχές με άγρια βλάστηση.

Επίσης, στην ευρύτερη περιοχή μελέτης έχει υποβληθεί για εξέταση ακόμη μια αίτηση για φωτοβολταϊκό πάρκο.

Το έργο σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση περιβάλλοντος στην ευρύτερη περιοχή μελέτης χωροθετείται σε θέση όπου απέχει τις ακόλουθες αποστάσεις από φυσικά και ανθρωπογενή στοιχεία ως ακολούθως:

- Σε απόσταση 100 μέτρων, περίπου, βορειοδυτικά του έργου υπάρχει μεμονωμένη κατοικία.
- Σε απόσταση 190 μέτρα, περίπου, βρίσκεται εξωτερική Ζώνη Προστασίας Γεωτρήσεων III.
- Σε απόσταση 250 μέτρων, περίπου, νοτιοανατολικά και ανατολικά του τεμαχίου υπάρχουν μεμονωμένες κατοικίες.
- Σε απόσταση 750 μέτρα, περίπου, βορειοδυτικά ξεκινά η οικιστική ζώνη Η4 της κοινότητας Αρμου.
- Σε απόσταση 900 μέτρα, περίπου, βρίσκονται τα όρια της Ζώνης Ειδικής Προστασίας Κοιλιάδας Έζουσας, του Δικτύου Natura 2000.

3. Περιγραφή των περιβαλλοντικών στοιχείων που ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το έργο και επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον

3.1. Παραγωγή μπάζων κατά το στάδιο της κατασκευής.

3.2. Κατάληψη του εδάφους έκτασης 1.047 τετραγωνικών μέτρων, περίπου.

3.3. Αλλαγή χρήσης γης.

3.4. Επιπτώσεις στα μορφολογικά και τοπογραφικά χαρακτηριστικά κατά την κατασκευή ως αποτέλεσμα των χωματουργικών εργασιών.

3.5. Κατά το στάδιο κατασκευής του έργου αναπόφευκτη είναι η δημιουργία θορύβου και όχλησης λόγω κυρίως των κατασκευαστικών εργασιών.

3.6. Αέριοι ρύποι σκόνης (κατά την κατασκευή).

3.7. Συνήθεις Εκπομπές Καυσαερίων (κατά την κατασκευή) (NOx, HC, CO, CO₂, SO₂) από τα Φορτηγά.

3.8. Υγρά απόβλητα (κατά την κατασκευή) από το προσωπικό του εργοταξίου.

3.9. Στερεά απόβλητα (κατά την κατασκευή) όπως αδρανή υλικά και μικρές ποσότητες αστικών απορριμμάτων θα προκύψουν από το προσωπικό.

3.10. Συνήθεις Εκπομπές Καυσαερίων (κατά την λειτουργία) (NOx, HC, CO, CO₂, SO₂) από τα οχήματα μεταφοράς προσωπικού για επιθεώρηση της λειτουργίας του πάρκου, αποψίλωση του τεμαχίου και καθαρισμού πλασιών.

4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον

- 4.1 Θόρυβος κατά την κατασκευή.** Η αύξηση των επιπέδων θορύβου θα είναι χρονικά περιορισμένη.
- 4.2 Αέριοι ρύποι (κατά την κατασκευή).** Θα λαμβάνονται μέτρα κατά την φάση κατασκευής (τακτική διάβροχη, μη παραμονή συσσωρευμένου όγκου επιχωμάτων, για μείωση της σκόνης).
- 4.3 Στερεά απόβλητα (κατά την κατασκευή).** Τα στερεά απόβλητα τα οποία τυχόν θα προκύψουν θα παραδίνονται σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής μεταφοράς επεξεργασίας. Μικρές ποσότητες αστικών απορριμμάτων που θα προκύψουν από το προσωπικό θα συλλέγονται από την Τοπική Αρχή.
- 4.4 Υγρά απόβλητα (κατά την κατασκευή).** Για τα αστικά λύματα από το προσωπικό του εργοταξίου προτείνεται η τοποθέτηση χημικών τουαλετών στο χώρο του εργοταξίου.
- 4.5 Επιπτώσεις στο έδαφος.** Τα φωτοβολταϊκά πλαίσια θα τοποθετηθούν στο έδαφος με την μέθοδο της πασσαλόμπτυξης και δεν προβλέπεται να γίνουν εκσκαφές για την τοποθέτηση των πασσάλων.

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Για το έργο πραγματοποιήθηκε προέλεγχος (screening) καθότι απέχει 900 μέτρα περίπου, από τα όρια της Ζώνης Ειδικής Προστασίας «Κοιλάδας Έζουσας» του Δικτύου Natura 2000, σύμφωνα με το άρθρο 6 της Οδηγίας των Οικοτόπων 92/43/ΕΟΚ, αφού σύμφωνα με τη χωροθετική πολιτική για τις ΑΠΕ, από 500-1000μ., διεξάγεται προέλεγχος (screening) για να διαπιστωθεί κατά πόσο το ΦΒ πάρκο δύναται να επηρεάσει την ΖΕΠ και τα αντικείμενα προστασίας της. Ο προέλεγχος (screening) επισυνάπτεται στο Παράρτημα II.

Η κατασκευή και λειτουργία του φωτοβολταϊκού πάρκου χωροθετείται εκτός της ΖΕΠ, σε τεμάχιο με κοινή χαμηλή βλάστηση και δενδρώδεις καλλιέργειες. Λόγω της μικρής έκτασης που θα καταλαμβάνει το προτεινόμενο έργο, δεν αναμένονται σημαντικές επιπτώσεις από την αποκοπή της υπάρχουσας βλάστησης. Στο σχεδιασμό του έργου προτείνεται η βέλτιστη χωροθέτηση, ώστε να περιοριστεί η αποκοπή δενδρώδους βλάστησης, συνεπώς δεν αναμένεται να επηρεαστεί η χλωρίδα της περιοχής.

Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω, η αξιολόγηση του προτεινόμενου έργου κατά το στάδιο του προελέγχου (screening), καταλήγει στο συμπέρασμα ότι δεν είναι πιθανό να επηρεαστεί η ακεραιότητα της ΖΕΠ και τα αντικείμενα προστασίας της. Κατά την κατασκευή του έργου, δεν θα υπάρξει απώλεια ενδιαιτημάτων που να επηρεάζει την κατάσταση διατήρησης των ειδών καθορισμού της περιοχής. Το προτεινόμενο έργο με τον συγκεκριμένο σχεδιασμό, μπορεί να προχωρήσει σε περαιτέρω αξιολόγηση σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμων, χωρίς να υποβληθεί στα επόμενα στάδια αξιολόγησης του άρθρου 6, παράγραφος 3 της Οδηγίας των Οικοτόπων 92/43/ΕΟΚ.

6. Διαβούλευση

Στα πλαίσια αξιολόγησης του έργου η Περιβαλλοντική Αρχή έκρινε αναγκαία τη διαβούλευση με τις αρμόδιες αρχές, λόγω εξειδικευμένων γνώσεων τους για το συγκεκριμένο έργο ή τις δυνητικές του επιπτώσεις του Έργου στο περιβάλλον. Για το έργο ζητήθηκαν απόψεις από την Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας κατά το στάδιο του Προελέγχου (screening), η οποία δε φέρει ένσταση για το προτεινόμενο έργο.

7. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, αφού έλαβε υπόψη:

- τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Νόμου,
- τα κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος του Νόμου,
- τον προέλεγχο (screening) που πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 6 της Οδηγίας των Οικοτόπων 92/43/ΕΟΚ,
- τις απόψεις της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας,
- την επιτόπια επίσκεψη,

δε+ φέρει ένσταση στην κατασκευή και λειτουργία του έργου υπό τους όρους και προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα Όρων που επισυνάπτεται.

Επιπρόσθετα, η Περιβαλλοντική Αρχή, με βάση το άρθρο 24(5) του Νόμου, παραθέτει τους βασικούς λόγους για τους οποίους δεν απαιτείται Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, με αναφορά στα σχετικά κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος.

Συγκεκριμένα, οι λόγοι είναι οι ακόλουθοι:

A. Χαρακτηριστικά του έργου: Το προτεινόμενο έργο αφορά την ανέγερση φωτοβολταϊκού πάρκου δυναμικότητας 150 KW, και τα φωτοβολταϊκά πλαίσια θα τοποθετηθούν στο έδαφος με τη μέθοδο της πασσαλόμπτυξης. Οι εργασίες για την κατασκευή του φωτοβολταϊκού πάρκου αναμένονται να είναι περιορισμένες, λόγω του είδους του έργου. Το φωτοβολταϊκό πάρκο θα καλύψει έκταση 1.047m², περίπου, από συνολική έκταση 16.221 m² του τεμαχίου.

B. Τοποθεσία του έργου: Το έργο χωροθετείται εντός του τεμαχίου με αρ. 169, Φύλλο/Σχέδιο 45/53 της κοινότητας Μέσα Χωριό περιοχή Κοκκινόκαμπος και απέχει απόσταση 900 μέτρα, περίπου, από Ζώνη Ειδικής Προστασίας Κοιλάδας Έζουσας, του Δικτύου Natura 2000. Εμπίπτει σε αγροτική πολεοδομική ζώνη Γα4. Εντός του τεμαχίου ανάπτυξης υπάρχουν μικρές ελιές, οι οποίες δε θα επηρεαστούν και περίπου 35 αμυγδαλιές, από τις οποίες κάποιες θα αποκοπούν.

Γ. Τύπος και χαρακτηριστικά των ενδεχόμενων επιπτώσεων: Η κατασκευή και λειτουργία του φωτοβολταϊκού πάρκου χωροθετείται εκτός της ΖΕΠ σε απόσταση 900 μέτρα περίπου, σε τεμάχιο με κοινή χαμηλή βλάστηση και δενδρώδεις καλλιέργειες. Λόγω της μικρής έκτασης που θα καταλαμβάνει το προτεινόμενο έργο, δεν αναμένονται σημαντικές επιπτώσεις από την αποκοπή της υπάρχουσας βλάστησης. Στο σχεδιασμό του έργου προτείνεται η βέλτιστη χωροθέτηση, ώστε να περιοριστεί η αποκοπή δενδρώδους βλάστησης, συνεπώς δεν αναμένεται να επηρεαστεί η χλωρίδα της περιοχής. Κατά την κατασκευή του έργου, δεν θα υπάρξει απώλεια ενδιαιτημάτων που να επηρεάζει την κατάσταση διατήρησης των ειδών καθορισμού της περιοχής.

Από τη λειτουργία του έργου δεν αναμένεται να υπάρχουν πρόσθετες πιέσεις ή μόνιμες και μη αναστρέψιμες επιπτώσεις. Οι επιπτώσεις από τη λειτουργία του έργου με τα προτεινόμενα μέτρα μετριασμού, θα είναι διαχειρίσιμες.

Χριστιάνα Χατζηαλεξάνδρου
για Διευθνή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή

Αρ. Φακ. 02.10.011.005.001.005
30 Μαρτίου, 2023

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΟΡΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

Αίτηση για χορήγηση Άδειας Οικοδομής με αριθμό φακέλου Β16/2022 για κατασκευή και λειτουργία Φωτοβολταϊκού Πάρκου δυναμικότητας 150KW, στην κοινότητα Μέσα Χωριό της επαρχίας Πάφου

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο κατασκευής του έργου

- A1. Η εφαρμογή των φωτοβολταϊκών πλαισίων να γίνει με τη μέθοδο της πασσαλόμπτυξης.
- A2. Να γίνει κατάλληλη προσωρινή περίφραξη του χώρου εργασιών της κατασκευής.
- A3. Η περίφραξη, να μην στερεωθεί στο έδαφος με μπετόν. Να τοποθετηθεί ειδική περίφραξη, η οποία θα είναι φιλική προς το περιβάλλον, ώστε η πανίδα της περιοχής, να μπορεί να εισέρχεται και να εξέρχεται ελεύθερα.
- A4. Η περίφραξη του έργου, να περιλαμβάνει και φύτευση πρασίνου, το ύψος του οποίου να μην εμποδίζει την απόδοση των φωτοβολταϊκών πλαισίων.
- A5. Η επιλογή των υλικών στήριξης των πλαισίων θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε να αποφεύγονται τα διαβρωτικά υλικά.
- A6. Η επέμβαση να γίνει μόνο στο χώρο που θα τοποθετηθούν τα πλαίσια καθώς και οι βοηθητικές εγκαταστάσεις. Στον υπόλοιπο χώρο να αποφευχθεί, οποιαδήποτε άλλη επέμβαση.
- A7. Κατά τον σχεδιασμό της εγκατάστασης να ληφθεί υπόψη η αποφυγή πιθανών αντανάκλασεων και ενοχλήσεων σε περίοικους ή και διερχομένους τόσο στο άμεσο εγγύς περιβάλλοντα χώρο όσο και σε μακρινές αποστάσεις.
- A8. Πριν την έναρξη εκτέλεσης του έργου να ετοιμαστεί και να φυλάσσεται στο εργοτάξιο ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) σύμφωνα με τις πρόνοιες των Κανονισμών του 2011(Κ.Δ.Π.159/2011) για την διαχείριση των ΑΕΚΚ, στα πλαίσια των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2022.
- A9. Ο επιβλέπων μηχανικός να έχει την ευθύνη παρακολούθησης υλοποίησης του ολοκληρωμένου σχεδίου διαχείρισης των Α.Ε.Κ.Κ.
- A10. Ο εργολάβος να συμμετέχει σε αδειοδοτημένο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Ε.Κ.Κ., ή να διατηρεί και λειτουργεί αδειοδοτημένο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ.), που εκδίδεται δυνάμει των Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2022 και Κανονισμών του 2011(Κ.Δ.Π. 159/2011) και των εκάστοτε τροποποιήσεών τους.
- A11. Απαγορεύεται η διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος, στα επιφανειακά, ή υπόγεια νερά ουσιών που ρυπαίνουν ή τείνουν να ρυπάνουν τα υπόγεια, ή και τα επιφανειακά νερά ή και το έδαφος σύμφωνα με το Άρθρο 6 των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 μέχρι 2013.
- A12. Η προσωρινή αποθήκευση των στερεών αποβλήτων που θα προκύψουν από την κατασκευή του έργου, καθώς και οι πρώτες ύλες οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν, να τοποθετηθούν σε χώρο εντός των ορίων του τεμαχίου και σε σημεία τα οποία δεν θα δημιουργήσουν οποιαδήποτε όχληση.
- A13. Τα στερεά ή/και επικίνδυνα απόβλητα τα οποία θα προκύψουν από τις εργασίες κατασκευής του έργου να συλλεχθούν και να παραδοθούν σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής, μεταφοράς και επεξεργασίας, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2022.

Κατάλογοι αδειοδοτημένων διαχειριστών αποβλήτων για συλλογή /μεταφορά και επεξεργασία βρίσκονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος στη διεύθυνση www.moa.gov.cy/environment(Αδειοδοτήσεις–ΑδειοδότησηΔιαχείρισηςΑποβλήτων-Πιστοποιητικά Καταχώρησης) και επικαιροποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

- A14. Στην δεντροφύτευση ή και τοπιοτέχνηση του περιβάλλοντα χώρου του έργου να χρησιμοποιηθούν ιθαγενή, τοπικά και αυτοφυή είδη χλωρίδας. Να μην χρησιμοποιηθούν χωροκατακτητικά ξενικά είδη και ιδιαίτερα αυτά που περιλαμβάνονται στον ενωσιακό κατάλογο του Κανονισμού (ΕΕ) 1143/2014 ή και στον εθνικό κατάλογο, σύμφωνα με τον Ν.120(Ι)/2019.
- A15. Το έδαφος στα τεμάχια του έργου να μείνει όσο το δυνατόν ασυμπίεστο ούτως ώστε να κατακρατούνται τα όμβρια ύδατα.
- A16. Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης.
- A17. Να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου.
- A18. Ο φορέας εκμετάλλευσης έχει υποχρέωση να αποκαταστήσει τον περιβάλλοντα χώρο μετά την εκτέλεση των κατασκευαστικών έργων και γενικά να μεριμνήσει για την καθαριότητα του.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο λειτουργίας του έργου

- B.1 Να μη γίνεται ανεξέλεγκτη απόρριψη στερεών ή/και υγρών αποβλήτων ή άλλων αντικειμένων στο χώρο εντός της εγκατάστασης και γύρω από αυτή.
- B.2 Να αποφεύγεται η χρήση χημικών καθαριστικών για τα φωτοβολταϊκά πλαίσια.
- B.3 Απαγορεύεται η διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος, στα επιφανειακά, ή υπόγεια νερά ουσιών που ρυπαίνουν ή τείνουν να ρυπάνουν τα υπόγεια, ή και τα επιφανειακά νερά ή και το έδαφος σύμφωνα με το Άρθρο 6 των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 μέχρι 2013.
- B.4 Απαγορεύεται η χρήση οποιονδήποτε εντομοκτόνων, παρασιτοκτόνων ή άλλων χημικών ουσιών για οποιονδήποτε λόγο που θα έχουν επιπτώσεις στο περιβάλλον.
- B.5 Για χρήση των σκευασμάτων καταπολέμησης των αγριόχορτων να τηρούνται οι κώδικες ορθής γεωργικής πρακτικής καθώς και οι πρόνοιες του Περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμου 2002 μέχρι 2013 για την αποφυγή οποιασδήποτε ρύπανσης.
- B.6 Τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που πιθανόν να προκύπτουν κατά τις περιόδους συντήρησης ή βλαβών, να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 και 2022 και να ακολουθούνται οι πρόνοιες των περί Στερεών και Επικινδύνων Αποβλήτων (Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού) Κανονισμών του 2004 (Κ.Δ.Π. 668/2004).
- B.7 Οποιαδήποτε άλλα στερεά ή/ και επικίνδυνα απόβλητα που προκύπτουν από τη λειτουργία και συντήρηση του εξοπλισμού, ο Φορέας Εκμετάλλευσης έχει υποχρέωση να τα παραδίδει σε αδειοδοτημένο διαχειριστή σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 και 2022.

Κατάλογοι αδειοδοτημένων διαχειριστών αποβλήτων για συλλογή /μεταφορά και επεξεργασία βρίσκονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος στη διεύθυνση www.moa.gov.cy/environment(Αδειοδοτήσεις–ΑδειοδότησηΔιαχείρισηςΑποβλήτων-Πιστοποιητικά Καταχώρησης) και επικαιροποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

- B.8 Να υπάρχει ετοιμότητα εκ μέρους του Φορέα Εκμετάλλευσης για αντιμετώπιση πυρκαγιάς, έκρηξης και άλλων έκτακτων περιστατικών που θα επηρεάσουν το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον.

B.9 Να ελέγχεται τακτικά η καλή λειτουργική κατάσταση του φωτοβολταϊκού συστήματος. Ο Φορέας του έργου να επιλαμβάνεται αμέσως των βλαβών, ιδίως όταν προκύπτει ρύπανση του περιβάλλοντος. Στις περιπτώσεις αυτές να ενημερώνεται το Τμήμα Περιβάλλοντος.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο αποξήλωσης του έργου

Γ.1 Τα στερεά ή/και επικίνδυνα απόβλητα που θα προκύψουν κατά την αποξήλωση της εγκατάστασης, να παραδοθούν σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης σύμφωνα με τον περί Αποβλήτων Νόμος του 2011 και 2022, Διατάγματα και Κανονισμούς αυτών.

Κατάλογοι αδειοδοτημένων διαχειριστών αποβλήτων για συλλογή /μεταφορά και επεξεργασία βρίσκονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος στη διεύθυνση www.moa.gov.cy/environment(Αδειοδότησεις–Αδειοδότηση Διαχείρισης Αποβλήτων- Πιστοποιητικά Καταχώρησης) και επικαιροποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: Γενικοί Όροι

Δ.1 Ο κύριος του έργου φέρει ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα αιτιολογημένη διαπίστωση.

Δ.2 Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.

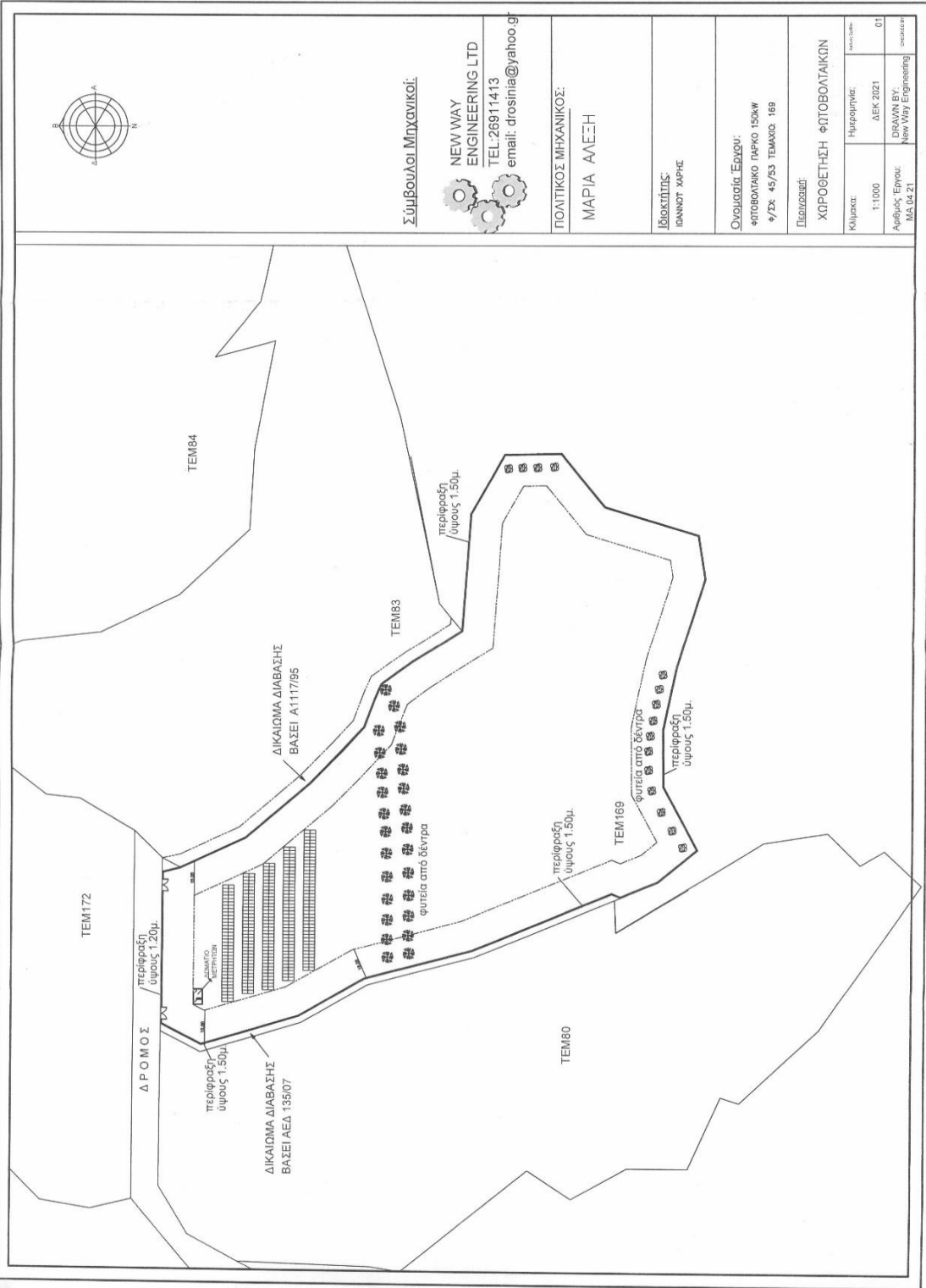
Δ.3 Κατά την κατασκευή και λειτουργία του έργου να γίνουν όλες οι απαιτούμενες ενέργειες και να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα, έτσι ώστε να διασφαλίζεται:

- Η τήρηση των περιβαλλοντικών όρων.
- Η αντιμετώπιση και αποκατάσταση τυχόν δυσάρεστων περιβαλλοντικών καταστάσεων που οφείλονται στην κατασκευή και λειτουργία του έργου.

Δ.4 Σε περίπτωση ουσιώδους επέκτασης ή τροποποίησης του έργου, όπως αυτό περιγράφεται και υλοποιείται με τους όρους και περιορισμούς της παρούσας αιτιολογημένης διαπίστωσης, ο κύριος του έργου θα πρέπει να έρθει σε επαφή με το Τμήμα Περιβάλλοντος, ώστε να αξιολογηθεί κατά πόσο εμπίπτουν στον περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμος του 2018 μέχρι 2023.

**Τμήμα Περιβάλλοντος
30 Μαρτίου, 2023**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

Σύμβουλοι Μηχανικοί:

NEW WAY
ENGINEERING LTD
TEL:26911413
email: drosinia@yahoo.gr

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ:
ΜΑΡΙΑ ΑΛΕΞΗ

Ιδιοκτήτης:
ΙΩΑΝΝΟΣ ΑΡΦΕ

Όνομασία Έργου:
ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΟ ΠΑΡΚΟ 150KW
9/ΣΧ. 45/53 ΤΕΜΑΧΙΟ. 169

Παραγραφή:

ΧΡΟΡΘΕΤΗΣΗ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΩΝ

Κλίμακα:	1:1000	Ημερομηνία:	ΔΕΚ 2021	01
Αριθμός Έργου:	ΜΑ 04-21	Διεύθυνση:	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	01
		Αριθμός Έργου:	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	01
		ΜΑ 04-21	New Way Engineering	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ
ΣΗΜΕΙΩΜΑ/ΠΡΟΕΛΕΓΧΟΣ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΕΛΕΓΧΟΥ (*SCREENING*) ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΙΣ
ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000 ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 16 ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ
153(Ι)/2003 ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΡΙΑΣ
ΖΩΗΣ**

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ (ΦΠ),
ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΕΣΑ ΧΩΡΙΟ, ΠΑΦΟΥ, ΙΣΧΥΟΣ 150 kW**

Φ/Σχ. 45/53, ΤΕΜΑΧΙΟ 169

ΖΩΝΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ «ΚΟΙΛΑΔΑ ΕΖΟΥΣΑΣ»(CY4000021)

Αρ. Φακ. 02.15.004.042.001, 02.15.003.002

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2023

1. Περιγραφή του έργου

Το προτεινόμενο έργο αφορά την κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκού πάρκου δυναμικότητας 150kW, στην κοινότητα Μέσα Χωριό, της επαρχίας Πάφου. Κατά την εξέταση της αίτησης, διαπιστώθηκε ότι το τεμάχιο (Φ/Σχ. 45/53, Τεμάχιο 169) στο οποίο προτείνεται να κατασκευαστεί το ΦΠ, απέχει περίπου 900 μέτρα, από τα όρια της ΖΕΠ «Κοιλιάδα Έζουσας». Σύμφωνα με τη χωροθετική πολιτική για τις ΑΠΕ, από 500-1000μ. διεξάγεται προέλεγχος (screening) για να διαπιστωθεί κατά πόσο το ΦΒ πάρκο δύναται να επηρεάσει την ΖΕΠ και τα αντικείμενα προστασίας της. Το εν λόγω τεμάχιο εμπίπτει στην Πολεοδομική Ζώνη Γα4 (Αγροτική Ζώνη). Το φωτοβολταϊκό πάρκο θα καλύψει 1047m² με 400 πλαίσια στο έδαφος. Η πρόσβαση στο τεμάχιο γίνεται από εγγεγραμμένο δρόμο.

2. Χαρακτηριστικά της προστατευόμενης περιοχής του Δικτύου NATURA 2000 ΖΕΠ «Κοιλιάδα Έζουσας» και του προτεινόμενου υπό ανάπτυξη τεμαχίου

Η Ζώνη Ειδικής Προστασίας «Κοιλιάδα Έζουσας» αποτελεί παραποτάμιο οικοσύστημα. Η μεγαλύτερη έκτασή της καλύπτεται από θαμνώδεις βιοτόπους, παραποτάμιες συστάδες με πλατάνια και σκλέρρα καθώς και παραδοσιακές καλλιέργειες. Κατά μήκος του ποταμού παρατηρείται υδρόφιλη παρόχθια βλάστηση. Σημαντική έκταση καλύπτεται επίσης από πευκοδάσος (*Pinus brutia*) και δρυς (*Quercus coccifera*), με τη συμμετοχή συστάδων τρεμιθιάς (*Pistacia terebinthus*), μοσφιλίων (*Crataegus azarolus*) και τερατζιών (*Styrax officinalis*). Επίσης, παρατηρούνται και εκτάσεις φρυγανικής βλάστησης σε συνδυασμό με *Sarcopoterium spinosum* και *Thymus capitatus*. Τέλος, αρκετά τμήματα καλύπτονται από ψευδοστέπα με αγρωστώδη και μονοετή φυτά (6220*). Οι εναλλαγές της βλάστησης σε συνδυασμό με την παρουσία του υδάτινου στοιχείου προσθέτουν ποικιλία στο τοπίο και τους οικοτόπους με αποτέλεσμα η περιοχή να φιλοξενεί σημαντικούς αριθμούς ειδών πτηνοπανίδας. Η περιοχή χαρακτηρίστηκε ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) για τα πουλιά σύμφωνα με τα είδη που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας για τα Πουλιά 2009/147/ΕΚ.

Συγκεκριμένα τα είδη καθορισμού της περιοχής ΖΕΠ είναι τα εξής:

- α) Σπιζαετός (*Aquila fasciata*)
- β) Διπλογέρακο (*Buteo rufinus*)
- γ) Ζάνος (*Falco peregrinus*)
- δ) Κράγκα (*Coracias garrulus*)

ε) Τρυπομάζης (*Sylvia melanothorax*)

στ) Σκαλιφούρτα (*Oenanthe cypriaca*) και

Το αποδημητικό είδος χαρακτηρισμού είναι ο μελισσοφάγος (*Merops apiaster*), ενώ η ομάδα καθορισμού αποδημητικών αρπακτικών πτηνών αποτελείται κυρίως από εννιά είδη, τα οποία καθορίζονται στο σχετικό Διαχειριστικό Σχέδιο της περιοχής ΖΕΠ.

Η διατήρηση της ΖΕΠ σε ευνοϊκό καθεστώς διατήρησης, μέσω της κατάλληλης προστασίας και διαχείρισης των ενδιαιτημάτων των ειδών χαρακτηρισμού, η διατήρηση της ουσιαστικής παρουσίας των μεταναστευτικών αρπακτικών και άλλων φωλεάζοντων πουλιών καθώς και η ενίσχυση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης του κοινού και ανάδειξη της περιοχής, αποτελούν στόχους διατήρησης της ΖΕΠ.

Το τεμάχιο εμπίπτει σε Αγροτική ζώνη Γα4. Εντός του τεμαχίου ανάπτυξης υπάρχουν μικρές ελιές, οι οποίες δε θα επηρεαστούν και περίπου 35 αμυγδαλιές, κάποιες από τις οποίες θα πρέπει να αποκοπούν. Στην ευρύτερη περιοχή μελέτης εντοπίζονται μεμονωμένες κατοικίες και γεωργικές καλλιέργειες καθώς και περιοχές με άγρια βλάστηση. Επίσης, στην ευρύτερη περιοχή μελέτης έχει υποβληθεί για εξέταση ακόμη μια αίτηση για φωτοβολταϊκό πάρκο.

3. Αποτελέσματα αξιολόγησης

Η κατασκευή και λειτουργία του φωτοβολταϊκού πάρκου χωροθετείται εκτός της ΖΕΠ, σε τεμάχιο με κοινή χαμηλή βλάστηση και δενδρώδεις καλλιέργειες. Λόγω της μικρής έκτασης που θα καταλαμβάνει το προτεινόμενο έργο, δεν αναμένονται σημαντικές επιπτώσεις από την αποκοπή της υπάρχουσας βλάστησης. Στο σχεδιασμό του έργου προτείνεται η βέλτιστη χωροθέτηση, ώστε να περιοριστεί η αποκοπή δενδρώδους βλάστησης, συνεπώς δεν αναμένεται να επηρεαστεί η χλωρίδα της περιοχής.

4.Συμπέρασμα. Στάδιο προκαταρκτικής αξιολόγησης (screening)

Η αξιολόγηση του προτεινόμενου έργου κατά το στάδιο του προελέγχου (screening), καταλήγει στο συμπέρασμα ότι δεν είναι πιθανό να επηρεαστεί η ακεραιότητα της ΖΕΠ και τα αντικείμενα προστασίας της. Κατά την κατασκευή του έργου, δεν θα υπάρξει απώλεια ενδιαιτημάτων που να επηρεάζει την κατάσταση διατήρησης των ειδών καθορισμού της περιοχής. Το προτεινόμενο έργο

με τον συγκεκριμένο σχεδιασμό, μπορεί να προχωρήσει σε περαιτέρω αξιολόγηση σύμφωνα με τον Περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου του 2018 [N.127(I)/2018], χωρίς να υποβληθεί στα επόμενα στάδια αξιολόγησης του άρθρου 6, παράγραφος 3 της Οδηγίας των Οικοτόπων 92/43/ΕΟΚ.

Αικατερίνη Τοκαλάκη

Τομέας Προστασίας της Φύσης και της Βιοποικιλότητας

Ιανουάριος 2023